

Waarom deze wegwijzer?

SBB heeft heel wat ervaring met de begeleiding van samenwerkingen tussen collega's met een medisch beroep. Deze wegwijzer geeft je een overzicht van de fiscale en juridische knipperlichten, alvorens je effectief kiest voor samenwerken.

Met meer dan 23.000 klanten werkt SBB Accountants & Adviseurs samen: starters, ondernemers, vrijberoepsbeoefenaars en organisaties in social profit. SBB biedt een brede expertise in accountancy, fiscaliteit en omgevingsrecht vanuit een kantoor vlakbij. Bovendien helpt SBB hen groeien met zakelijk-juridisch advies op maat. Dankzij een gespecialiseerd kenniscentrum en de rijke klantenbasis maken meer dan 600 SBB'ers deze belofte waar: samen slim ondernemen.

Samenwerken voor medici

Voor veel medici is alleen een eigen praktijk opstarten allesbehalve evident. Samenwerken met collega's, bijvoorbeeld in een groepspraktijk, zit niet voor niets in de lift. Maar de juiste samenwerkingsvorm vergt wel wat denkwerk. Deel je enkel de kosten of ook de inkomsten? Hoe ver kan en wil je gaan in die samenwerking? Hoe regel je zoets juridisch? Met een aantal duidelijke afspraken voorkom je niet alleen conflicten achteraf, maar leg je ook de basis voor de succesvolle uitbouw van je eigen praktijk en carrière.

Waarom samenwerken?

Een geschikt pand, het nodige materiaal, administratieve ondersteuning, belangrijke investeringen, ... Bij een eigen zaak komen heel wat kosten kijken. Zeker als starter is het interessant als je **kosten** kan delen met enkele collega's. Bovendien bundel je meer expertise binnen dezelfde praktijk: in je eentje een volledig vak beheersen wordt steeds moeilijker.

Maar ook het persoonlijke plaatje speelt een rol: altijd alleen werken kan heel belastend zijn. Beroepsgenoten die je bijstaan met **goede raad** of de zaak draaiende houden als jij met vakantie bent, zijn dan ook geen overbodige luxe. Je moet ook minder snel nieuwe patiënten weigeren door een overvolle agenda. Werken in een groepspraktijk biedt je daarnaast mogelijkheden om te werken aan een beter evenwicht tussen werk en privé.

Wat is de beste samenwerkingsvorm?

Dé **samenwerkingsvorm** die voor iedereen de beste oplossing is, bestaat niet. Zowel inhoudelijk (op welk vlak wordt er samengewerkt?) als vormelijk (in welke vorm gaan we de samenwerking gieten?) zijn er tal van mogelijkheden. Soms volstaat het om een samenwerkingscontract op te maken, soms kies je beter voor een vennootschapsvorm. Een samenwerking vereist hoe dan ook wat voorbereidend denkwerk en overleg tussen de verschillende (toekomstige) partners. Het doel en de vorm van de samenwerking, de aansprakelijkheid van de diverse leden, de eventuele inning en verdeling van de inkomsten, het dragen van de kosten en de toe- en uittreding van de leden zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

Voor sommige medici, zoals artsen, bestaan er ook **deontologische regels** over de manier waarop zij mogen samenwerken. Afhankelijk van de keuze voor een specifieke samenwerkingsvorm, zijn er tenslotte bepaalde **verplichtingen** die bij en na de oprichting moeten worden nageleefd (bijvoorbeeld het verlijden van een notariële akte, de verplichting tot bepaalde publicaties in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, het voeren van een boekhouding, ...).

Bij SBB kunnen wij je begeleiden bij de volledige uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst of bij het oprichten van een vennootschap om een samenwerking op jouw maat tot stand te brengen. We zorgen ervoor dat die zo goed mogelijk aansluit bij je wensen en bieden je zo de beste kansen om jouw praktijk succesvol uit te bouwen.

Welke samenwerkingsvormen zijn er?

- **Kostenassociatie: kosten spreiden over verschillende personen**

In een **kostenassociatie** blijven de inkomsten van alle leden gescheiden. Je deelt enkel de kosten, en dat volgens een eigen gekozen verdeelsleutel. De kosten worden ofwel betaald met een gemeenschappelijke rekening, waarop voorschotten worden gestort, ofwel door één of meerdere leden. Het gebeurt wel eens dat bepaalde inkomsten rechtstreeks op een gemeenschappelijke rekening gestort worden. Deze moeten dan als een voorschot worden beschouwd. Achteraf regel je de afrekeningen onderling.

Koop je goederen aan via de kostenassociatie, dan zijn alle leden van de kostenassociatie mede-eigenaar van deze goederen. Juridisch gezien heb je geen vennootschap, ieder blijft individueel werken voor eigen rekening. De erelonen en eventuele andere inkomsten (bijvoorbeeld GMD's) worden geïnd in naam en voor rekening van de leden, zij het door de leden zelf, dan wel door de kostenassociatie.

VOORBEELD

Twee logopedisten beslissen om samen een kostenassociatie op te richten. Ze delen de kosten van hun huurpand, de elektriciteitsrekening, de inrichting en kantoorbenodigdheden. Hun inkomsten blijven gescheiden. De maandelijks ontvangen erelonen kunnen dus beduidend verschillen.

- **Middelvennootschap: vennootschap stelt goederen ter beschikking**

Ook bij een **middelvennootschap** blijven de individuele inkomsten eigen. Je richt enkel een vennootschap op waarin je de nodige middelen inbrengt. Denk maar aan een praktijkruimte of computermateriaal. Het voorwerp van deze vennootschap is om goederen ter beschikking te stellen tegen een vergoeding. Je beroepsactiviteit zit dus niet in de vennootschap. Het is wel de vennootschap die investeert en de kosten maakt. Diegenen die ervan gebruikmaken (dit kunnen vennoten of aandeelhouders zijn, maar dat hoeft niet), krijgen hiervoor een factuur. De verschillende vennoten of aandeelhouders hoeven niet hetzelfde beroep uit te oefenen (denk bijvoorbeeld aan een arts en een radioloog). Dit is anders bij een werkvennootschap, omdat de eigenlijke beroepsactiviteiten buiten de middelvennootschap blijven.

- **Werkvennootschap: samenbrengen van de kosten én inkomsten**

In een **werkvennootschap** of professionele vennootschap bundel je de krachten met mensen die hetzelfde of een gelijkaardig medisch beroep uitoefenen. Al het materiaal en de infrastructuur wordt aangekocht door de vennootschap, alle kosten worden betaald door de vennootschap.

Daarnaast worden alle erelonen en andere inkomsten geïnd door de vennootschap in naam en voor rekening van de vennootschap. Zo'n werkvennootschap kan verschillende vormen aannemen.

Zo kan je kiezen voor een **maatschap**, een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, waardoor ze fiscaal transparant is. In een maatschap wordt de winst – na aftrek van de kosten – volgens een afgesproken verdeelsleutel verdeeld. Alle leden zijn mede-eigenaar van het aangekochte materiaal, zoals een printer, beroepseigen apparatuur, ICT-materiaal, ... Een maatschap kan btw-plichtig zijn. Last but not least, zijn de leden van een maatschap allen aansprakelijk voor schulden van de maatschap, inclusief schulden voortkomend uit beroepsfouten. Een goede verzekering is dan ook aangewezen.

VOORBEELD

Samen met enkele specialisten start je een maatschap. Iedereen stort de inkomsten op een gezamenlijke rekening op naam van de vennootschap. Nadat de kosten zijn afgetrokken, krijgt iedereen een bepaald bedrag volgens de gemaakte afspraken. Dit kan variëren in functie van tijdsbesteding, anciënniteit, enzovoort.

Een **vennootschap met rechtspersoonlijkheid**, bijvoorbeeld de **BV**, valt dan weer wel binnen de vennootschapsbelasting. De aandeelhouders ontvangen een vergoeding voor het geleverde werk in de vennootschap (dit is een kost voor de vennootschap en een inkomen voor de aandeelhouder) en delen in de eventuele gemaakte winst. Worden er goederen aangekocht, dan doet de vennootschap dit. Zij wordt zelf eigenaar.

VOORBEELD

Met enkele zelfstandige psychologen richt je een BV op. Op alle officiële documenten (inkomende facturen, medische getuigschriften, ...) gebruik je de officiële naam van je vennootschap. Je bent dus aan de slag in een onderneming, die je een (vooraf afgesproken) vergoeding uitbetaalt en waar je ook kan delen in de winst.

- ‘Huur’ voor het gebruik van de infrastructuur
Als jij jouw eigen infrastructuur **ter beschikking stelt** aan andere collega's in ruil voor een vergoeding, spreken we van een loutere doorrekening van de kosten.

Je blijft dus eigenaar van het materiaal en van de apparatuur. Je krijgt een vergoeding voor het ter beschikking stellen van je materiaal. Iedereen behoudt verder zijn eigen inkomsten.

Opgelet: wie betaalt de btw?

Draait een associatie of vennootschap op voor de btw? Of de leden? De btw-wetgeving bij samenwerkingsvormen is een bijzonder complexe aangelegenheid en kan een grote impact hebben op het financiële plaatje. Vraag daarom op voorhand advies bij een SBB-accountant.

VOORBEELD

Je bent een arts met een solopraktijk en koopt een pand, computers, medisch materiaal, ... Je laat andere artsen gebruikmaken van de accommodatie. Zij betalen jou maandelijks een bedrag voor het gebruik van de infrastructuur. Soms is dit geen vast bedrag, maar eerder een percentage van het ereloon.

- **Onderaanneming**: voor iemand werken
Bij een **onderaanneming** stel je iemand in je praktijk te werk, die zorgt voor bijkomende inkomsten voor jou. In ruil krijgt hij of zij een vergoeding. Je vraagt dus geen bedrag voor het gebruik van de infrastructuur, maar betaalt je collega wel voor de geleverde diensten. Deze collega heeft een zelfstandigenstatuut en is geen werknemer op voorwaarde dat je geen werkgeversgezag uitoefent. Let op: of je op deze manier mag samenwerken, hangt af van de geldende deontologie.

VOORBEELD

Je bent net afgestudeerd als kinesitherapeut en je mag starten in een kiné-praktijk waar de praktijkhouder alle kosten draagt. Je werkt dus voor de patiënten van de gevestigde kinesitherapeut. Per maand krijg je een vergoeding, eventueel gebaseerd op het aantal patiënten dat je hebt behandeld.

Belangrijke vragen bij het maken van afspraken over de samenwerking

Bij de start van elke samenwerking is het belangrijk om een aantal afspraken duidelijk op papier te zetten. Die gaan immers de meest geschikte vorm van samenwerking bepalen.

Met deze vragenlijst kunnen jullie alvast een aantal belangrijke concrete zaken bespreken!

• Wie doet mee?

- Waarom willen we samenwerken?
- Zijn er toelatings- en hoedanigheidsvoorwaarden voor personen die willen toetreden tot de samenwerking (bijvoorbeeld diploma, werkervaring, ...)?
- Welke competenties kunnen een meerwaarde voor de praktijk betekenen?

• Wie betaalt wat?

- Hoe kosten verdelen en verrekenen?
- Welk courant inkomen verkrijgt elk van de personen die deel uitmaakt van de samenwerking?
- Hoe omgaan met winsten of verliezen?
- Hoe wordt de intrede van een persoon geregeld?
- Wordt er gewerkt met personeel en wat zijn de regels hieromtrent?

• Praktische afspraken

- Welke vestigingsplaats wordt er gekozen?
- Welke goederen brengt elke persoon die wil samenwerken in en voor welke waarde?
- Wat als iemand eigenaar is van het onroerend goed dat men wil gebruiken voor de activiteit?
- Welke investeringen zijn nodig op korte en op lange termijn?

• Vergaderen en beslissen

- Hoe vaak wil men overleggen, wanneer en waarover?
- Hoe omgaan met eventuele conflicten onderling?
- Hoe worden beslissingen genomen?

• Werk- en privébalans

- Welke werktijden moeten de samenwerkende personen respecteren (bijvoorbeeld werkuren, te factureren uren, ...)?
- Wat zijn de vakantierechten?
- Wat is de regeling met betrekking tot andere tijdsbestedingen (bijvoorbeeld congressen, opleidingen ...)?

• Taak- en bevoegdheidsverdeling

- Welke taakverdeling wordt er afgesproken?
- Hoe worden de managementtaken verdeeld?
- Hoe worden de bevoegdheden verdeeld?
- Wie is bevoegd voor welke beslissingen?

SBB Accountants & Adviseurs

Een passie voor je vak en een goede begeleiding zijn onmisbaar bij het succesvol uitbouwen van je praktijk. Vertrouw daarbij op de expertise van SBB.

SBB is een accountants- en adviesbureau dat een totaalbegeleiding biedt op het vlak van boekhouding, fiscaliteit en zakelijk recht. Vanuit ons netwerk van 30 kantoren begeleiden wij meer dan 3.000 vrijberoepsbeoefenaars bij de succesvolle uitbouw van hun praktijk. Dankzij onze brede sector-kennis en ervaring zijn we als geen ander vertrouwd met de sector van de vrije beroepen.

Onze accountants kunnen bovendien beroep doen op een intern team van juristen, consultants en fiscalisten met een zeer gespecialiseerde kennis. En uiteraard maken we daarbij duidelijke afspraken over het takenpakket en de prijszetting.

Overweeg je zelf een samenwerkingsproject of heb je vragen bij je huidige samenwerkingsverband? Aarzel dan niet om het SBB-kantoor in je buurt te contacteren. In elke provincie beschikken wij immers over juridische adviseurs met veel ervaring in het opzetten van samenwerkingscontracten en vennootschapsconstructies. Zij leggen je met veel plezier uit hoe ze professionals uit jouw sector vandaag ondersteunen met de uitbouw van hun carrière of praktijk.

• Hoe anticiperen op bijzondere gebeurtenissen?

- Wat als een vennoot of aandeelhouder zijn aandelen wil overdragen?
- Wat bij werkonbekwaamheid van een vennoot of aandeelhouder?
- Wat als iemand wil uittreden (opzegtermijn, vervanging, financieel ...)?
- Hoe omgaan met de (financiële) gevolgen van beroepsfouten?